

توضیح لازم:

مقاله‌ای که می‌خوانید مکمل مطالبی است که پیش از این در شماره روز سه‌شنبه ۲۸ اسفندماه ۱۳۹۷ همین روزنامه به چاپ رسیده است. در هر دو مقاله روی سخن با شخص معینی نیست و متناصب با وضع و حال امروز و شناساندن حقیقی/مایه گرانسنگ ادبیات کهن این مرز و بوم پرگهر نیست و جا دارد که رسمی نو و امروزمین جانشین رسم مدروس و قدیمی شود.

بعضی دوستان نقد مرا بر طرز کار ادب شناسی معمول، انتقاد بی ملاحظه ای درباره یکی از استادان ادب دانستند. اصلاً چنین نیست. آن استاد شخصی فاضل و از احباب است، شعر نیکو می‌سراید و تألیفات ارزنده‌ای دارد و به حسن خلق و جوانمردی موصوف است. تصدی ایشان در بنیاد حافظ‌شناسی رسمی نیست. حافظ‌شناسی زیر نظر ایشان بنیادی ملی است که با کمک نیکوکاران ادب دوست این شهر اداره می‌شود و با مؤسسه‌ی حافظ‌شناسی که مسعود فرزند سال‌ها پیش به کمک «علم» وزیر دربار نظام سیاسی گذشته برپا کرد و یک مؤسسه تشریفاتی درباری بود یکی و یگانه نیست.

فردوسی، سعدی و حافظ هنوز ناشناخته مانده‌اند.

مدتی است هر ساله – و حتی گاه هرچند ماه نشست‌های تکراری و تشریفاتی به نام سعدی‌شناسی و حافظ‌شناسی، فردوسی و نظامی گنجوی شناس با ادعاهای بزرگ و واقعیت‌های بی‌مایه و معمول... برگزار می‌گردد و افراد دست‌چین شده و غالباً ناآگاه از موازین شناخت ادب و هنر، برای سخن‌رانی درباره‌ی افکار و باورهای این چند تن نام آور ادب ایران در مجالس ولیمه و سهور در ظاهر برای شعر و شاعرشناسی و در باطن برای بهم بافتن مفهوم‌ها و موضوع‌های معین – که در بیان آنها نه سیخ بسوزد نه کباب– دعوت می‌شوند. البته این روزها دیگر کسی به این قبیل فرمایش‌ها گوش نمی‌دهد و دست‌اندرکاران برپا کردن مجالس ولیمه و سهور – که درس خود را از حفظ‌اند – برای گردآوری بیشتر مشتریان، واژگان ایرانی و فرنگی را چاشنی شوربانی که دارند می‌پزند، می‌کنند و زیرکانه با یک تیر چند نشان می‌زنند و ظاهراًمی می‌کنند. متأسفانه القاب بخشی در اختیار کسانی است که «نام» و «شناسی» دارند و دیگران را در این حریم راه نیست. دولت ابد مدت تصدی این مشاغل به نام نامی این «بزرگواران» به ثبت رسیده و اربئه‌ای است که از قدیم‌الایام از شادروان مسعود فرزاد (نویسنده‌ی و غ و غ ساهاب) به ایشان واگذار شده، دیگران حالا حالا برای رسیدن به این «منصب‌های عالی» باید سماق بکنند!

اما خود قضیه‌ی حافظ و سعدی شناسی... کسی را نمی‌رسد که در این وادی گام نهد پیش از آن که از متولیان کار اجازه بگیرد. متولیان سعدی و حافظ‌شناسی فقط به کسانی اجازه‌ی شرکت در حوزه‌ی شناختن دو شاعر بزرگ شهر را می‌دهند که قبلاً در «محکمه‌ی ادب شناسی رسمی» پذیرفته نشده باشند و مدلول این گزاره نیز، چنانکه گفته‌اند:

تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی

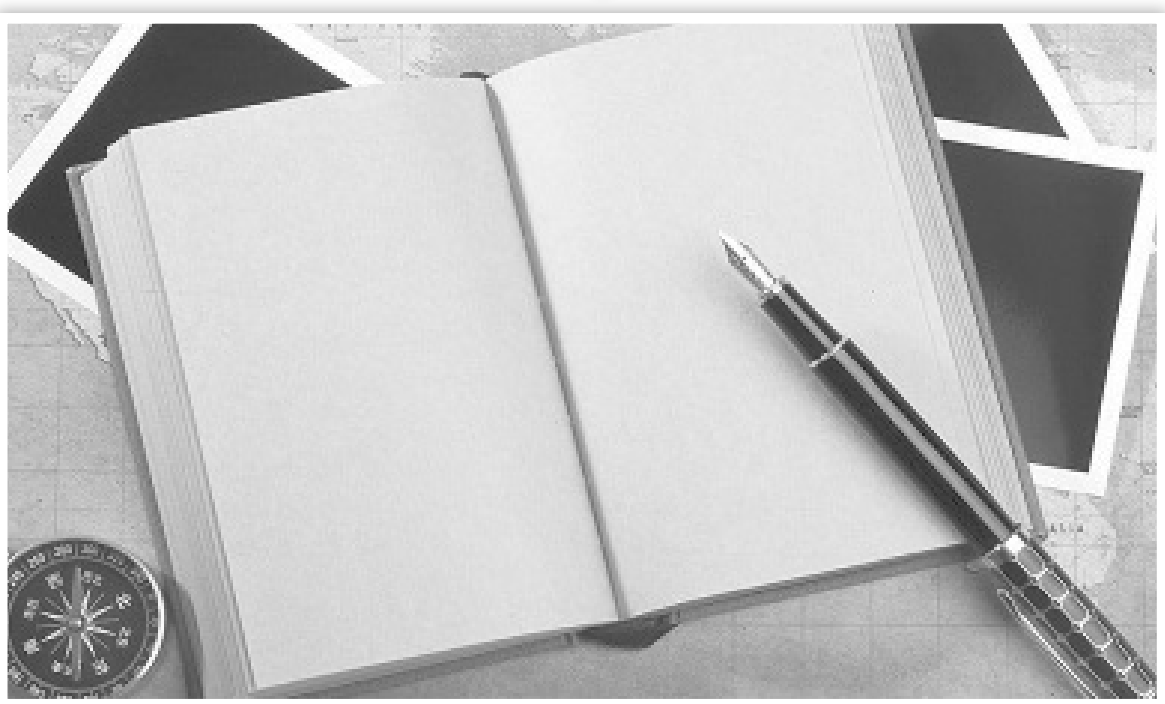
در این چند دهه‌ی توفانی به زعم رویدادهای مهمی که بسیاری از تمهایی را که استوار و پولادین می‌نمود... زیر و زبر ساخت، جشن‌های ولیمه و سهور به کوشش متولیان زیرک ادب کلاسیک همچنان برقرار ماند و هزینه‌های گزاف بابت تشریفات و تمارقات از اوقاف جیب ما به دست‌اندرکاران نمایش‌های روحوضی ادبیات پرداخت شد و سر ادیبان کلاسیک هر دو بی کلاه ماند. از سوی دیگر متولیان کار، کاری به کار ادب معاصر نداشتند و ندارند. برای آنها نه هدایتی موجود بود و نه دهخدا

روزنه

● شنبه ۳۱ فروردین ۱۳۹۸ ۱۴ شعبان ۱۴۴۰ Apr 20, 2019 سال بیست و چهارم شماره ۶۶۰۶ ●

شناخت ادبیات و راه و روش آن

عبدالعلی دست غیب

و نیمایم. هدایت و نیمایی که «نگاری گوهر شب چراغی در انگشت داشتند» هیچ انگاشته شدند و «از هیچ نیز چیزی کم»!

دنیا عوض شده، زمانه و اندیشه و ذوق‌ها عوض شده ولی ما همچنان در اول وصف جهان جدید مانده‌ایم. رومانتی سیسم در باختر زمین بسیاری از باورها و پسندهای زمان گذشته را به هم ریخت و بسیاری از صور و فورم‌ها را دگرگونه ساخت. در مثل جویس در رمان «چهره‌ی هنرمند در جوانی» این نظر هنری را چنین گسترش داد که می‌بایست رمان، شعر و داستان از فورمی غنائی که ساده‌ترین فورم است یعنی از اکسپرسیون شخصی وهله‌ای عاطفی از راه صورت نقلی، نه دیگر شخصی ناب به فورم دراماتیک برسد یعنی برسد به والاترین و کامل‌ترین فورم جایی که هنرمند همچون آفریننده‌ی آفرینشگر، درون آن یا پس پشت آن یا فراسوی آن یا بر فراز مصنوع دست خود می‌نشیند، نامشهود و بدون اظهار وجود در حالی که بر اورنگ خسروی خود نشسته و با خونسردی ناخن‌های خود را می‌چیند!

این نظر درباره‌ی هنری که متضمن عینیت محض حتی در غیاب هنرمند است (گرچه حتی هنرمند منحصراً مواد کار را به بهای عمری تلاش فراهم آورده باشد) مرتبط است همچنین با نظریه‌ی شاعران قرن نوزدهم و گسترده‌تر مرتبط است با رد و افکار دنیای معمول ارزش‌های طبقه‌ی متوسط و کنش‌های آنها که همین طور متساویا به شیوه‌ای دیگر در جنگ «مائیوارنولد» با عوامانگی و نیز در مفهوم هنرمند در مقام فردی لالایی دیده می‌شود، مشاهده می‌کنیم.»

این‌ نظر در تمدن باختر زمین متعلق است به تئوری استقلال هنرمند و در نهایت به بیگانگی هنرمند از جامعه‌ی انجامد اما حتی اگر «جویس» با جامعه بیگانه شده بود – که به قسمی شده بود – او آن را به خدمت هنرش گماشت. رمان‌هایی از قبیل «بولیس» و «بیداری فیتی‌گان» موفق‌ترین هنرورزی‌هائی است که در خدمت بینش کمیک انسانی کل زندگانی قرار داده شده. این آثار در هنر جهان یگانه است و احتمالاً بی‌نظیر نیز خواهد ماند.

مراد ما البته این نیست که همه مانند جویس بیندیشند یا هنر بسازند. نه، مراد این است که شناسائی هنری و بی بردن به زیر و بم واحدی شعری یا داستانی یا کمیک مستلزم دانستن افکار و عقاید صوفیای یا زاهدان در مثل نبوده و نیست. اهمیت کار هنری البته منحصراً در به کار بردن قوت و فن شاعری یا صورت‌سازی در شعر و نقاشی نیست و عظمت آن نیز موقوف به کاربرد این شگردها، نمی‌باشد اما برای این

آگهی

ای مهدی صاحب الزمان پیا که چشم دل از انتظار لبریز است

اتحادیه جامعه انجمن اسلامی و شرکت تعاونی

صنف قناد شیراز و حومه

خیابان فردوسی – کوچه ۱۰ – تلفن: ۰۲۲۰۲۲۲۰۳۲۲۲ – ۳۲۲۲۴۱۲۸

آگهی مناقصه

نوبت اول : ۱۳۹۸/۰۱/۳۱
شهرداری مبارک آباد در نظر دارد با توجه به بند ۱ مصوبه ۹۷/۳۰ مورخه ۱۳۹۷/۰۹/۱۷ شورای اسلامی شهر از طریق برگزاری مناقصه عمومی اقدام به زیرسازی، قیرپاشی و آسفالت معابر به مترمتر ۳۰۰۰ متر مربع به شرح ذیل به پیمانکار واجدالشرايط واگذار نماید.

۱- محل اجرا: معابر سطح شهر طبق نقشه پیوست به اسناد مناقصه

۲- مدت اجرا: ۳(سه) ماه

۳- بخشی از قیر ۶۰۷۰ موردنیاز جهت اجرای پروژه به صورت مشارکتی از طرف شهرداری تامین و به قیمت بورس اوراق بهادار در روز عقد قرارداد در اختیار پیمانکار قرار خواهد گرفت .

۴- محل اخذ اسناد مناقصه و تسلیم پیشنهادات: شهر مبارک آباد – بلوار امام خمینی (ره) –مورمالی شهرداری مبارک آباد –تلفن: ۰۷۱-۵۴۵۶۶۰۱۲

۵-برآورد اولیه: الف: زیرسازی به مبلغ ۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال . ب: قیرپاشی و آسفالت معابر به مبلغ ۱۰/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد.

۶- تاریخ شروع فروش اسناد: ۱۳۹۸/۰۱/۳۱

۷- تاریخ نهایی دریافت اسناد مناقصه توسط متقاضی: ۱۳۹۸/۰۲/۱۷

۸-تاریخ نهایی عودت اسناد مناقصه تکمیل شده توسط مناقصه گر: ۱۳۹۸/۰۲/۱۷

۹-تاریخ بازگشایی پاکات: راس ساعت ۱۵ روز چهارشنبه مورخه ۱۳۹۸/۰۲/۱۸

۱۰-به مدارکی که فاقد امضا ، مخدوش و مدارکی که بعد از انقضاء مدت مقرر در این آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد .

۱۱- بودجه مورد نظر از محل اعتبارات شهرداری قابل تامین می باشد.

۱۲- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۵ درصد قیمت برآوردی می باشد

۱۳- نوع تضمین شرکت در مناقصه: ضمانت نامه بانکی در وجه شهرداری مبارک آباد یا واریز به حساب جاری۰۲۶۵۳۱۰۳۵۰ شهرداری نزد بانک کشاورزی

۱۴- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه درج شده است.

۱۵- حق الدرچ دو نوبت آگهی در روزنامه به عهده برنده مناقصه می باشد.

چرا که غرض، ادبیات‌شناسی نیست، مقصود از برپایی مجالس حافظ و سعدی‌شناسی «تعریف‌های گوناگون از انسان و مفهوم انسان – ماهو انسان- و انسان متعالی است که در سراسر دیوان حافظ به گونه‌ای فراگیر(!) گسترده است!

شعرشناسی کار هر کس باشد، کار متولیان ادب شناس رسمی و سخنرانان حرفه‌ای که همه چیز می‌خوانند و هیچ چیز نمی‌دانند، نیست. «مصلحت وقت» این طور پیش آورده که وجوه مالی ما که می‌بایست صرف پرورش کودکان و کارآمدگی نوجوانان و عمران و بهداشت کشور شود، به طرق گوناگون خرج تشریفات و نشست‌های بی‌نتیجه گردد و دراین زمینه می‌توان گزاره گویا و زیبای حافظ را به یاد آورد که:

دل بسی خون به کف آورد ولی دیده بریخت

الله الله که تلف کرد و که اندوخته بود!
سعدی که بود؟ حافظ که بود؟ چه می‌گفتند و چه طور می‌گفتند؟ سبک کارشان چیست؟ و غرض از برپایی مراسم برای آن چه؟ ما به سعدی و حافظی که کرسی‌های رسمی «شعرشناسی» به مردم می‌شناسانند نیازی نداریم. مردم خود به اندازه‌ی کافی این آگاهی را دارند که دربانند مورد مصرف اشعار کم‌نظیر و زیبای دو شاعر بزرگ فال‌گیری و «زیارت اهل قبور» نیست. این اشعار در شرایط خاص سروده شده و در شرایط خاص باید خوانده شود. سعدی و حافظ دو شاعر رامشگرند. (به فارسی میانه: گوسان و به انگلیسی troubadour نوازنده و خواننده‌ی دورگرد، نغمه‌سرای سیار و کار آنها نصیحت کردن یا ساختن «انسان معتدل» یا برپا کردن انقلاب و ضد انقلاب یا فراهم آوردن آجیل مشکل‌گشا نبوده است گرچه گاهی نیز کوچه عوضی رفته‌اند و نصایح نیز سر قلم رفته‌اند یا راه‌هایی پیش پای حاکمان وقت گذاشته‌اند اما همچنان که بارها خود گفته‌اند سرود و سروده ایشان «زهره‌ی رامشگر» و نیز «مسیحا» را به رقص و پایکوبی وا داشته است. و این راست است و درست:

رند عالمسوز را با مصلحت بینی چه کار

کار ملک است آن که تدبیر و تأمل بایش!
برای آگاهی دادن به مدعیان فردوسی و حافظ‌شناسی و سعدی‌شناسی می‌توان گفت: بیابید کلاه خود را قاضی کنید زمانی که از غم ایام خسته می‌شوید یا دوستی بر شما جفا روا می‌دارد یا از آنچه دوست دارید، دور می‌مانید (می‌خواستم بنویسم به ویژه زمانی که مواجب در می‌رسد یا نمی‌رسد!) گزاره‌ی «جای در گوشه محراب کنند اهل کلام... را می‌خوانید؟

می‌خواهید خود را مجهز به دانش‌های عروض و قافیه و بلاغت و فصاحت، بسازید؟ می‌خواهید اخلاق در ظاهر غیر حسنه‌ی خود را حسنه کنید؟ اگر بخواهید صاف و راست پاسخ درست و حسابی – نه پاسخ دروغی- بدهید چه خواهید گفت؟ آیا باز خواهید خواند: مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد؟

یا می‌روید سراغ این یکی:

دل‌م بروده لولی وش‌ی است شورانگیز

دروغ وعده و قتال وضع و رنگ آمیز

فدای پیرهن چاک ماهرویان باد

هزار جامه‌ی تقوی و خرقه‌ی پرهیز

یا این یکی:

ببند یک نفس ای آسمان دریچه‌ی صبح

بر آفتاب که امشب خوش است با قرم
سعدی و حافظ «سرچشمه‌های شور و نشاط زندگانی»اند و کارشان این است که در گیر و دار پُر دردسرو و پر ملال زندگانی ما را از اندوه برهانند و به زیستن امیدوار سازند یا شاعرانی مانند والری هستند که می‌خواهند قسمی لحن و مایه‌ی دراماتیک به شعر بدهند و از کشمکش سخن به میان آورند که بین ساختارها و عناصر متفاوت هستی بشری درمی‌گیرد؟ کشمکش توفانی بین سر و دل، بین سر و معادلات ریاضی آن و دل فرورفته در حواس و عواطف دل انگیز که محیط و قیود اجتماعی می‌خواهد آن را خفه کند، با بیان زیبایی انتزاعی از این دست؟ ریزش این همه سایه بر روی این همه مرمر! «والری» دامنه‌ی سخن دراز و وقت تنگ است. همین اندازه توضیح کافی است و نیز حکایت همچنان باقی!

کتابخانه شخصی شما را خریداریم

معاوضه کتاب کهنه با نو، قدیمی – جدید

پارامونت، ابتدای قصردشت، سمت چپ، جنب دانش گستر

مرادی ۰۹۱۷۱۲۳۶۰۳۹ - ۰۲۳۳۱۷۱-۳۲۳۶۰۶۶۹

آگهی مزایده

نوبت دوم: ۰۳/۲/۷۹۸

شهرداری اوز به استناد مجوز شماره ۴۹۲ مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۱۲ شورای محترم اسلامی شهر اوز در نظر دارد نسبت به فروش یک قطعه زمین با کاربری مسکونی متعلق به خود واقع در اوز- خیابان طلایی- متصل به منزل خان حلیمه غربی به مساحت ۴۵ متر مربع و از قرار هر متر مربع ۲۰۰۰۰۰۰ را از طریق مزایده عمومی را دارد. لذا از کلیه متقاضیان دعوت به عمل می آید حداکثر ۱۰ روز پس از درج آگهی نوبت دوم جهت اخذ فرم شرکت در مزایده به واحد درآمد شهرداری مراجعه نمایند.

واریز ۵ درصد قیمت پایه به مبلغ ۴۵۰۰۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۰۹۴۰۰۰۲۵۹۴۰۰۰۰ بانک ملی مرکزی اوز الزامی است.

شهرداری در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.

هزینه درج آگهی در روزنامه و هزینه کارشناس رسمی دادگستری به عهده برنده مزایده می باشد.

متقاضیان می توانند جهت اطلاع از وضعیت و موقعیت زمین همه روزه به واحد کارشناسی شهرداری مراجعه نمایند.

مسعود کراماتی

شهردار اوز